

ADEVÉRUL

ABONAMENTUL :

pe un an	12.— cor.	Abonamentul la mai multe exemplare pe un an 8.— cor.
pe 1/2 de an	6.— "	
pe trei luni	3.— "	Pentru străinătate:
Un număr 30 fileri.	Pe un an 20.— cor.	

ORGANUL PARTIDULUI SOCIALDEMOCRAT DIN ARDEAL.

Apare în fiecare Duminecă.

Ori-ce scrisori și bani să se trimită pe adresa:

„ADEVÉRUL“
SIBIU, STRADA OREZULUI NR. 10.
Tot aici se primesc și anunțuri cu prețuri ieftine.

An nou bine-ai venit.

Din valurile furtunoase ale vieții so-
tale privim la tine. An premergător, care
venit scaldat în sânge, flămând și zdren-
eros, dar plin de mister. Ai venit umilit
cu capul plecat și te duci mândru cu
capul sus, parcă ai fi mai tânăr ca atunci
când ai venit. Te salutăm An premer-
gător, care ne-ai găsit sub călcâiul abso-
lutismului și ne lași mai liberi. Te salu-
ăm anule care ne-ai făcut să gustăm din
omnului dulce al libertății ai cărei martiri
sunt la picioarele tale și a căror memorie
ne păstrăm. Libertatea ce ne-ai adus-o
ne îngrije-o cu sfințenie și nu vom lăsa
o calce nimenea în picioare, nici chiar
așilor noștri nu le vom proșterne-o în loc
de flori de maslin.

Anul 1917 a adus pentru popoarele
din răsăritul Europei libertatea desăvâr-
șită și s'au servit de ea cum au știut.
S'au certat, s'au bătut, ba au și sângerat
pentru felul cum să se folosească de ea.
Erau ca paserile cari dela eșirea din
colivie au fost închise în colivie și de-
colivie se desface și paserile devin
libere... dar nu știu zbură, au trebuit să
zbură cu rizicul de-a cădea.

Anul 1918 a adus și pentru noi po-
porele din centrul Europei libertatea și
s'au servit de ea cum am știut, ca și
ai sus. Nici noi n'am învățat dela frații
noștri din răsărit cum să zburăm, ci am
încercat a învăța pe propria noastră piele.
Am făcut bine sau rău, Istoria va do-
vedi-o. În tot cazul te salutăm An pre-
mergător!

Iar tie An nou îți zicem: bine-ai venit!
venit plin de mister pentru viitor ca
antecesorul tău, dar nu ne-ai aflat sub
călcâiul barbariei, ci în grădina de flori
te alzindu-ne la soarele libertății de cu-
tă din răsărit. Norii tăi cam suri pare c'ar
să ne acopere acest soare dătător
de viață, noi însă nu ne descurajăm.
Știm că vor aduce acești norii: ploaie,
soarelui sau beznă întunecoasă, dar noi
dem că nu vor fi mai grei ca norii
de sânge și lacrimi ai Anului trecut.
Știm că adierea lină a vântului de
primăvară, va risipi norii tăi și soarele
de libertății, va străluci cu toată puterea
pe supra noastră. De aceia îți zicem: An
nou, fii bine venit!

Invitare la congres.

Comitetul conducător al Partidului so-
cialdemocrat din Ardeal conchiamă al

X-lea congres

socialdemocrat român, ce se va ține
la Sibiu, în sala mare dela Casa
orașului în zilele de 6—7 Ianuarie st.
v. (19—20 Ianuarie st. n.)

Ordinea de zi :

1. Darea de seamă a comitetului.
Raportor: Tov. Iosif Jumanca.
2. Stabilirea programului și statutelor
partidului socialdemocrat din Ardeal.
Raportor: Tov. Iosif Receanu.
3. Chestiunea organizațiilor economice.
Raportor: Tov. Ioan Flueraș.
4. Agitația și presa.
Raportor: Tov. Tiron Albani.
5. Situația politică.
Raportor: Tov. Iosif Jumanca.
6. Alegerea noului comitet.
7. Propuneri și interpelări.

La congres vor lua parte toți delegații
secțiunilor și organizațiilor noastre din
Ardeal, Banat și ținuturile românești din
Țara ungurească. Tovarășii de pretutin-
deni să se pregătească pentru acest con-
gres de mare însemnătate, alegându-și
delegații și anunțându-i pe aceștia la se-
cretariatul nostru din Sibiu.

Fiecare secțiune sau organizație sindi-
cală, care are sub 50 membri poate tri-
mite un delegat, până la 100 membri
2 delegați și așa mai departe după fie-
care sută un delegat.

Tot asemenea și toți membrii socialiști
ai Marelui Consiliu Național pot lua parte
la congres, având drept atât la discuție
cât și la vot.

Comitetul conducător.

Ca lupii

asteaptă imperialiștii să izbucnească revoluția
în statul vecin, ca ei să se năpustească asupra
lui să-l sfășie.

„Oficiul de presă al Consiliului național sârb
anunță, că în Italia va izbucni revoluția și asta
va ușura starea sârbilor“.

Să nu se creadă, că sârbii pătrunși de ide-
alul democratic doresc eliberarea poporului
italian de sub jugul dinastiei autocrate.

Nu. Pentru că dacă ar dori aceasta în primul
rând și ar mătura propria lor casă, ar alunga

dinastia, iar în formarea statului s'ar baza pe
principiile lui Wilson. Dar imperialiștii sârbi
doresc revoluția italiană pentru că ei, profitând
de ocazia desordinei, să pună stăpânire pe teri-
torii ce nu li se cuvin, să-și întindă stăpânirea
asupra unor popoare străine de neamul lor.
Pentru că să-și realizeze visul visat pe când
ideea imperialismului național predomină lumea,
iar socialismul părea o utopie ridicolă în ju-
decata strâmtă a imperialiștilor războinici. Ce
le pasă, că prin străduințele lor imperialiste
pun germele unui nou război, ce le pasă că
periclitează pacea și libera dezvoltare a popoa-
relor, ce le pasă, că împiedecă progresul ome-
nirii cel puțin cu un deceniu? Ei vor să-l vadă
pe Petru țarul tuturor slavilor din sudul Eu-
ropei și punct. Pentru a-și ajunge scopul im-
perialiștii nu se dau înapoi nici dela banditisme
și nici dela cele mai grozave omucideri. Ar
putea observa din evenimentele europene, că
ei punând bazele unui imperiu bazat pe forța
armată, de le va reuși vor împiedecă întinderea
democrației din Nord-estul Europei, dar nu
pentru totdeauna, căci libertatea înăbușită va
exploda ca un cazan cu aburi pleznit de com-
presie. Și atunci iar vor fi lupte și vărsări de
sânge. Mai mult ar folosi dacă acum s'ar lăsa
drum liber democrației adevărate ca să pre-
gătească drumul evoluției, care va feri ome-
nirea de sdruncinări sociale, cari sunt pericu-
loase și nesigure.

Democrații din toate țările să lucreze într'a-
săle ca să înfrâneze paftele banditești ale com-
patrioților lor imperialiști. Aceasta în interesul
națiunilor și a omenirii întregi.

Despre comedia „interna- ționaliștilor“ români din Budapesta.

Un congres-cabaret.

O ceată de oameni adunați de prin Buda-
pesta, din Viena și unii din provincie, cari n'au
nici o legătură cu muncitorimea română și cari
n'au fost însărcinați de nimeni, s'au adunat,
vezi Doamne, spre a ține congres și a hotărî
despre soarta poporului român. Iar gazetele
șoviniste maghiare, ba chiar și „Népszava“,
facea din sfătuirea aceasta un lucru colossal,
trimbițând în lumea mare că congresul socialist
din Budapesta a declarat de trădători pe to-
varășii Flueraș și Jumanca, cari s'au vândut na-
ționaliștilor și altele și altele. Înțelegem foarte
bine purtarea aceasta a presei maghiare, care
văzând vechiul lor stat în pericol, denaturează
lucrurile și mințește de stă soarele în loc. A-
ceasta e morala presei șoviniste.

Față de purtarea aceasta a presei maghiare
se impune deci a arăta la lumina adevărului
ce s'a întâmplat de fapt la Budapesta și cine
sunt cei cari au pus la cale „congresul“.

După adunarea din Alba-Iulia și după ce
partidul socialdemocrat român din Ardeal a
declarat că voiește să lucreze pentru unirea
tuturor românilor, tovarășii maghiari din Buda-

pesta s'au supărat foc și nu știau ce să facă de mânie. Ei ar fi dorit ca noi să declarăm că mai bine rămânem în Ungaria republică, decât să ne alăturăm la regatul român. Astfel credeau dânsii că s'ar putea salva întregitatea Ungariei. Și pentru că n'am făcut-o aceasta, au început a ne învinovăți că am tradat principiile socialiste. Noi suntem convingși că din contră, prin aceasta am privit chiar cauza progresului și a socialismului, însă dânsii au altă părere și privesc lucrurile din alt punct de vedere. Conduși de aceste vederi, unii dintre tovarășii maghiari din Budapesta, cum e Migrai și Bokányi, s'au pus în legătură cu vreo câțiva tovarășii români rămași în Pesta și le-a reușit a-i câștiga pe aceștia de partea lor. S'a alcătuit apoi în Pesta fracțiunea așa zisilor socialiști români internaționaliști, cari nu voiesc unirea decât numai cu Remânia-republică. Sprijiniți de partidul socialdemocrat maghiar ei au început apoi a răspândi diferite manifeste și au conchemat congresul, cu scopul de-a duce în greșală lumea, ca și când ei ar reprezenta muncitorimea română. La congres s'au prezentat apoi delegați, cari nu erau trimiși de nimeni. Gustav Auerbach, Kornstein, apoi Avramescu, Crețulescu, Cărăbaș, Ștrengar, Alexici, Traian Novac, vreo câțiva tovarășii din Viena — iată lista delegaților. Adevărata muncitorime n'a fost reprezentată acolo. Din Reșița, din Anina, Petroșeni, Uioara, Brad și celelalte locuri, unde sunt muncitori români organizați nu eră nimeni de față. Faptul acesta nu ia împiedecat însă pe numiții tovarășii de a-și ține congresul și de a vorbi în numele întregii muncitorimi. Despre murdăriile aruncate asupra comitetului central din Sibiu, nici nu mai amintim. Faptul, că Auerbach și Kornstein ori Ștrengar au strigat, că tovarășii Flueraș și Jumanca sunt trădători, nu ne sinchiștește. Congresul nostru, care se va ține săptămâna viitoare și la care vor lua parte adevărații reprezentanți ai muncitorimei române va fi chemat să judece asupra acestor învinuiri. Dar și până atunci putem spune, că învinuirile celor din Budapesta sunt numai mârșevanii și ticăloșii.

Mai notăm numai că la congresul acesta a luat parte și un număr de comunisti în frunte cu tov. Kagan, venit din Rusia. S'a încins o discuție aprinsă între internaționaliști și comunisti, iar când a fost la votare comunistii au ieșit învingători. Astfel internaționaliștii români cari conchemaseră congresul, au rămas de rușine. Dar cu toate acestea ei nu și-au pierdut cumpătul. Deși au rămas în minoritate, și-au

ales un comitet de vreo 22 de membri, adică mai mulți decât aveau. În comitet sunt aleși: I. Crețulescu, G. Auerbach, G. Avramescu, G. Boieru, N. Kornstein, V. Dobrescu, I. Dimițescu, M. Stoaia, Șt. Cărăbaș, A. Szechi și încă 12 membri.

Tovarășii aceștia prin faptul, că au primit a fi aleși într'un comitet al unui partid nou, au pierdut orice drept de-a mai lua parte la congresul nostru. Cu ei nu mai avem nimic comun și după cum a declarat tovarășul Ciser, asemenea oameni, cari în momentele acestea serioase, când toți ar trebui să ne unim puterile pentru desrobirea clasei muncitoare, ei fac certuri și desbinări, nici nu i mai numim de socialiști.

Din București.

Greva tipografilor. — Manifestul guvernului. — Ce serie „Dacia“?

Ziarul „Dacia“ ce a apărut cu datul de 20 Decembrie 1918 st. v. Din acest ziar cetim că în București au fost „turburări“ pe cari guvernul le-a înăbușit în sânge, și au fost 10 morți și 12 răniți. Numitul ziar mai scrie că tipografilor au făcut grevă, dar nu scrie de greva altor bresle cu toate că muncitorii uciși de armele stăpânirii n'au fost tipografi ci mecanici în mare parte. Afară de numele morților „Dacia“ nu scrie nici un amănunt despre aceste ciocniri sângeroase, desigur că nu o face pentru că din o descriere amănunțită ar reeși faptele necuviincioase ale adevăraților vinovați și aceasta nu le convine ziarelor burgheze nici „Daciei“.

Cetind manifestul guvernului, fără voia mea, îmi amintesc de manifestele ce le lansă renunțul reacționar din Ungaria Tisza când muncitorimea se puneă în mișcare cerând salar mai bun, tratament mai omenesc sau drepturi politice. Și el spunea că muncitorii vor să distrugă patria, că sunt uneltele dușmanilor Ungariei istorice, că el asmutându-și sbirii săi asupra poporului să-l măcelărească nu face altceva, decât sare în ajutorul patriei. Și iată că s'a dovedit în fine cine a ruinat Ungaria, tocmai el Tisza care a dript atâția muncitori sub copitele cailor cazacilor lui. Aceste lucruri ce s'au perândat zeci de ani la Budapesta încep acum a se perânda la București... Și greșesc guvernânții români dacă cred că prin vărsări de sânge și manifeste calomniatoare la adresa mun-

citorimei vor putea înfăptui România mare țară și democratică. Clasa stăpânitoare din țările prin cuvântul „patrie“ și „țară“ întelese interesele sale de clasă. Dacă domnia lor e în pericol strigă în gura mare că patria, țara e în pericol. Guvernânții români ar trebui să vadă că a trecut timpul când ne putem apăra cu focul într'un mod atât de ușuratic.

Iată ce scrie „Dacia“:

„După grevă

„Dacia“ reapăre.

Bucuria reavoiitorilor s'a șters; clevetiriile coditorilor și au vădit originile incorecte. „Dacia“ n'a apărut atâtea zile, fiindcă lucrătorii atelierului tipografic Minerva au fost în grevă. Lucrătorii au cerut îmbunătățirea salariilor, și căzut de acord cu patronul tipografiei și încetat lucrul.

Administrația ziarului „Dacia“ chiar din primul convorbiri între lucrători și patron s'a arătat gata să satisfacă cheltuelile în parte motivate de salariile cerute de tipografi, și să lucreze ziarul. Dar lucrătorii ziarului au făcut o cauză comună cu ceilalți din atelierul Minerva. Și în fața acestor manifestări de solidaritate de interese, — așa de necesară astăzi, — „Dacia“ n'a putut să apară.

„Dacia“ s'a străduit să găsească un alt atelier tipografic. Toți lucrătorii tipografi din București însă erau solidari. Ei așteptau să se încheie greva dela Minerva, ca situația tuturor să se îmbunătățească. Și astfel „Dacia“ lovită în inimă n'a putut să mai apară.

În acest interval de pagube materiale și materiale, — căci „Dacia“ nu-și putea spune vântul asupra unor chestiuni de însemnătate deosebită, — ziarul nostru în fruntea căruia sunt Vlahuță și Brătescu-Voinești, a avut o mângâiere.

Tipografi — greviști și negreviști, — au venit să ne spună, că le pare rău, că lovită indirect în ziarul „Dacia“, care începuse să de bine să pătrundă în rândurile muncitorilor dornici de cuvântul cinstit și adevărat. Această ne-o mângâiat, fără îndoială. Dar am avut o mândrie. Prin lucrătorii tipografi ai „Daciei“ situația tuturor tipografilor din București s'a îmbunătățit. Și astfel ținta urmărită de „Dacia“ afirmarea cât mai vădită a sentimentului de solidaritate între cei ce muncesc cu devotație s'a manifestat alături de noi și cu noi.

Și în afară de aceasta, pentru aplanarea conflictului, în chipul cel mai satisfăcător pentru cei cari muncesc, am făcut demersuri, ca ministrul industriei să fie arbitru între pat-

ALEXANDRU PETŐFI

APOSTOLUL.

TRADUCERE DIN ORIGINAL DE ȘT. O. IOSIF.

Și încheiă zicând,
Că dacă nu s'astâmpără
Îl dă afar' din sat.

Senin răspunse tânărul:

„De lecții n'am nevoie, domnule,
Că nu mai sunt la școală
Și nici acolo nu eram deprins cu ele.
Dar dacă sunt greșit, răzvrătitor,
Acolo 's legile, să mă condamne,
Iar dacă nu, cu ce drept
Mă dojenii!“

Iar cât privește amenințarea,
Nu mă nspăimânt de fel;
Găsesc ori unde atât, ca să trăiesc.
Dar tot nu vreau să plec din sat,
Pân' ce mă simt folositor.
Și vreți să mă goniiți? apoi
Ar fi mai bine pentru voi
Să părăsiți ideea asta; căci:
Ori vine tot satul cu mine,
Ori voi vă depărtați...
N'o spun aceasta ca amenințare,
Că e mai mult un sfat al meu,
Ca unul ce cunosc poporul
Și știu, ce mult ține la mine,
Și ce-i în stare el să facă“.

Așa vorbi notarul; salutând, plecă.
În cea d'întâiu Duminecă
Amvonul glăsui în contra lui;

Cu groază spuse popa către credincioși

Ce rău, păgân omul ăsta,
Răzvrătitor, fără d. lege!
Și dacă îl mai răbdă între ei,
Vor fi perduți în veci
Pe lumea asta și pe cealaltă,
Că pe tovarășii unui răzvrătitor
Pe toți îi omoară împăratul,
Și pe prietenii unui păgân
Nici cerul nu-i primește.
Le aminti și îi rugă,
Să se îndrepte, cât mai este vreme,
Pân' ce nu se va năpusti
Urgia cerului asupra lor.
Cu lacrimi îi rugă, să-și amintească
De fericirea celor două lumi,
Să nu aleagă moartea, iadul
În locul vieții și al mântuirii.

Înfuriat lăsă norodul
Biserica,
(Locașul Domnului și-al păcii)
Și năvăliră toți ca fiarele
La tânărul, pe care
Chiar ieri îl binecuvântau,
Și-i porunciră ca să plece până mâine,
Că dacă nu, au să-l omoare
Vorbii atunci tânărul, vorbi
Așa însuflețit, ca niciodată.
Zadarnic. Unde popa
A ridicat cuvânt, nu mai încapă vorbă,
E adevărul răstignit.
Un diavol stă naintea
Cuvântului pe care-l spune popa,
Și diavolul nu-i mai puternic,
Dar mult mai elocvent, ca Dumnezeu.

Și când prin fapte nu nu învinge,
El stie și să mintă. —
Cu blestem și cu amenințări
Îl părăsi norodul pe notar.

O clipă sufletu i eră sdrobot,
Disperătoare gânduri s'abătură
Asupra minții lui,
Pr-cum un stol de corbi.
„Asta-i poporul!“ izbucni atunci,
„Asta-i poporul, ce-l slăvesc, și pentru
Trăiesc și vreau să mor!
Așa a fost acumani o mie...
Dar nu i nimic, că după altă mie,
N'o să mai fie tot așa;
Acum e încă un copil, pe care
Îl poți înebuni ușor,
Va crește și va deveni bărbat,
Și tocmai pentru că-i copil,
Ar trebui cruțat. —
Nu i nici mirare, că de veacuri
Deacea fură popi și regi,
Acești zei pământești,
Ca să orbească pe norod,
Căci ei vor să domnească.
Sărman, sărman popor, cât e de plăcut
Și dacă pân'acuma
M'am străduit spre fericirea lui,
Lupta-voi cu puterile 'ndoite
D'acuma înainte!“

Seara veni, noaptea veni,
Ultima noapte pentru el, aici,
Stă acolo în umbra de ale
Și caută sus, la fereastra
Castelului, de unde
Obicinua domnița să privească. (Va

ariați, ca el, reprezentant al intereselor sta-
ii să dea o soluție generală și să limpe-
ască în mod unitar situația. Noi am preco-
at această soluție și așa s'a făcut.

și „Dacia” reapare.
Noi, cei din jurul ei, sub călăuză directorilor
tri, cari și-au pus toate puterile în serviciul
zei democratice naționale, sincere și reale:
emnați de tenacitatea fondatorului ziarului,
pătrunși de minunatul rol, pe care un ziar
buie să-l aibă azi, reîncepem muncă fără
az, ca tot binele cu putință să se reverse
pra conștiințelor românești de pretutindeni.
rauvoitorii îi lăsăm pe seama publicului ce-
r, căci el știe să pună la locul lor pe cei
la coloana vertebrală”.

Guvernul a dat următorul apel către muncitori:

Unelte străine și vinovate vă atâță și vă
eamnă să turburați liniștea de care are tre-
nță neamul nostru pentru a clădi statul tu-
or românilor. La adăpostul unui plâns crez
Mitic iscoadele vrăjmașilor noștri să înșală
să săvârșiți cel mai cumplit păcat al trădării
neam și al dășămării visului nostru acum
plinit pentru care a curs atâta sânge și s'au
at atâtea jertfe.

Este dovedit, că aceiași atâțători, cari au
strus Rusia în folosul germanilor se încearcă
distrugă și România-Mare tot în folosul
nicilor noștri și v'au ales pe voi ca — în
ba lor și în mijlocul nostru să faceți ceea ce
leu pot face.

Guvernul știe, că crezul nostru politic ori-
e ar fi — nu vă împiedecă de a fi buni ro-
ni și că în ceasul de-acum are tot dreptul
se reamintească că nu trebuie să vă în-
se cați cu învinuirea, că numai voi ați fost în
re să uitați pe cei cari și-au dat viața pe
pnt și pe cei cari au suferit groaznic în poia
nelor în acest războiu al dreptății și liber-
ei tuturor neamurilor.

Orice purtare, care ar stânjeni așezarea unei
și larg democratice întemeiată pe respectul
pturilor între oameni și popoare va fi pri-
și de lumea întreagă cu disprețuire, va în-
entina sprijinul omenirii civilizate.

eriți-vă așa dar de orice mișcare, care ar
oi reptăți ura tuturor împotriva voastră. Izgo-
nați din mijlocul vostru pe toți agitatorii, cari
rită să vă ademenească la fapte criminale.
ri. Stăpâniți-vă suferințele pe cari guvernul le
proaște și vă încredințază, că se străduiește
a toate mijloacele să vi le aline. Împărtașiți-
de nădejdiile mari pe cari lumea democra-
i le pune în întocmirea vieții viitoare.
Deși am găsit țara jefuită și secătuită și mij-
cele de transport desorganizate de inamic
facem zilnic tot ce stă în puterea noastră,
să îmbunătățim situația alimentară de care
eră întreaga populație.

Aveți cu toții cunoștință că guvernul actual
deoparte a și satisfăcut, prin sporirea sa-
ilor nevoile voastre cele mai grabnice, iar
de alta că — prin înfăptuirea reformelor
ncitorești pe cari le-a înscris în programul
— vă va îndeplini revendicările voastre
timate.

Le-am făcut pentru muncitorimea dela sate
d sătenilor pământ și ce-am făcut pentru
te straturile sociale prin acordarea votului
tesc simt cheazăia cuvântului dat și pentru

rin măsurile pe cari le-am luat — vă vom
putința să fiți apărați pentru viitor de in-
ațiile acelor cari nu urmăresc binele vostru
ci distrugerea țării în folosul străinilor.
Noi veghiem ca să apărăm ceea ce poporul
tru a dobândit și vom împiedecă cu toată
rgia ca slăbiciunile voastre să nu fie spe-
ite spre a cărei soartă și paguba neamului
tru, căci dacă se cuvine să respectăm toate
erile tocmai spre a asigura liberul lor tri-
i nu putem lăsa să se arunce țara în anarhie.
facem apel la sufletele voastre ca dimpreună
toții să zidim România-Mare pe dreptate,
nocratie și ordine”.

Alegerile din Anglia.

Victoria lui Lloyd George.

La 20 Decembrie 1918 st. n. în Anglia a
avut loc alegeri parlamentare unde partidul
răsboinicilor a eșit învingător asupra acelor
cari în decursul războiului au arătat că nutresc
Idei pacifiste. Pe foștii miniștri liberali i-au
zdrobit.

Coaliția răsboinicilor are 469 deputați, adică
o majoritate de 238. Din aceștia sunt 334 uni-
oniști, 127 liberali, 10 muncitori. Din opo-
ziționali sunt 37 aderenți de ai lui Asquit,
48 Unioniști independenți, 65 muncitori, 1 femeie,
82 diferiți. Se zice că de aceia a învins Lloyd
George pentru că toate femeile au votat cu el.
De aci reese că teama capitaliștilor de votul
femeilor n'a fost cu temei, căci și femeile fac
parte din diferite clase ca și bărbații, ba fiind
mai inconștiente sunt mai influențabile.

Totuși e interesant că partidele cari au cu-
cerit majoritatea deputaților n'au și majoritatea
voturilor. Iată o tabelă care dovedește aceasta.

Voturile căzute pe partidele coaliției guvernului:

Unioniștii conservatori au întrunit	3 528.000 vot.
Liberali	1.461.000
Muncitori	151.000
Total	5.140.000 vot.

Voturile căzute pe partidele opoziționale:

Muncitorii și socialiștii au întrunit	2.452.000 vot.
Liberalii	1.331.000
Unioniștii indep.	888.000
Diferiți	1.237.000
Total	5.908.000 vot.

Dacă ar exista în Anglia votare proporțio-
nală guvernul ar fi căzut, căci a întrunit mai
puține voturi ca opoziția. Un alt fapt e acela,
că muncitorii au întrunit un sfert din totalitatea
voturilor, deci după dreptatea trebuia să aibe
un sfert din mandate. Aceasta dovedește că
votul universal egal și secret nu asigură afir-
marea voinței alegătorilor, dacă nu este votul
proporțional și cercurile electorale nu sunt
destul de corect împărțite. În Anglia se poate
întâmpla, de pildă, că un cerc are 25.000 de
alegători, a căror voturi se împart la 5 candi-
dați și atunci poate fi ales cineva cu 5020 de
voturi pe când 19.980 alegători rămân fără
deputat și n'au nici o influență asupra parla-
mentului.

De aceia trebuie să băgăm bine de seamă
la alcătuirea reformei electorale dela noi, să
pretindem votul proporțional și împărțirea cin-
stită a cercurilor electorale.

Partidul Socialist și Uniunea Sindicală din România către organizațiile din țară.

Toate Secțiunile Partidului socialist pre-
cum și organizațiile sindicale din România,
sunt chemate a lua parte la congresul
comun care se va ține în București, în
zilele de 6, 7 și 8 Ianuarie 1919 st. v.

Ordinea de zi provizorie s'a fixat astfel:

Pentru Partid:

1. Raportul de activitate.
2. Programul teoretic și practic al Partidului.
3. Alegerea Comitetului executiv.

Pentru Sindicate:

1. Raportul de activitate.
2. Noua orientare tactică sindicală.
3. Alegerea Comisiei Generale.

Puncte comune:

1. Ziarul.
2. Editura.
3. Raportul între sindicate și Partid.
4. Organizarea și propagandă.

Toate Secțiunile și Sindicatele din țară sunt
invitate a trimite în cel mai scurt timp posi-
bil, rapoartele de activitate, căutând în același
timp să pună în discuție la ședințele membrilor,
punctele din ordinea de zi.

Comitetul Executiv și Comisia Generală.

Voi veți moșteni...

(„Plugarilor”).

Răsărind cândva lumina
Candelor ce s'au stins,
Voi veți moșteni pământul,
Voi ce ați suferit ș'ați plâns.
Sânge va țîșni din glia
Brazdelor sfărmate n plug,
Și veți arde suferința
Intr'al vremurilor rug.

Soarta ce va nchis în cripta
Negrului destin, murind,
Veți vedea pe bolta vieții
Steaua voastră luminând.
Farul nizuinței voastre
Va fi cruce în altar,
Gras va fi la voi pământul
Și bogat al vostru har.

Și cu chipul ars de patimi
Cruzii lumilor stăpâni
Pradă vor cădea urgiei
Negrelor schimbări de mâni,
Voi cu brațe ncrucișate
Veți privi acest mister
Și-ți ingenunchia de milă
Mulțumind la sfântul cer.

Voi veți moșteni pământul,
Voi ce ați crescut în cort,
Voi cu fețe oțelite,
Nu acei cu cap de mort;
Voi ce ați răb lat nevoia
Înfruntând orice năcaz,
Nu veți mai avea n ochi lacrimi
Și nici cute în obraz.

Voi veți fi împărații lumii
Voi plugari cu chip de lut,
Vor ingenunchia n nainte
Ceice nu v'au cunoscut;
Sânge cald va arde n glia
Secolului monstruos —
Voi veți moșteni pământul,
Voi ce-ați plâns ca un Hristos!

Maieru.

Iustin Ilieșiu.

„Adevărul” e singura foaie româ-
nească, care apără
interesele muncitorimei. Fiecare muncitor
român s'o cetească și s'o răspândească.

Cătră abonenții și cetitorii noștri!

Rugăm cu tărie pe toți abonenții noștri,
cărora li s'a gătat abonamentul, să bine-
voiască a-și reînoui abonamentul cât mai
repede.

Trăim vremuri grele și mai mult ca
oricând avem azi lipsă de-o foaie mai
puternică socialistă. Să nu fie nici un
muncitor român care să nu aibă pe masa
lui „Adevărul”, singura foaie muncito-
rească din Ardeal, care de ani îndelun-
gați a luptat neîncetat pentru drepturile
poporului muncitor român.

Să sărim cu toții acum în ajutorul „Ade-
vărului”, să-l răspândim și să-l întărim, căci
întărindu-ne singura armă de luptă, ne
întărim pe noi înșine!

Muncitori, ostași, plugari, toți de-
opotriva abonați și lucrați pentru
„Adevărul”!

Redacția și Administrația

„ADEVĂRUL”

Sibiu, Strada Orezului Nr. 10.

Mizerie în spitalul alienaților.

De luni de zile circulă știri alarmante despre stările din spitalul alienaților din Sibiu. S'au relevat mizeriile institutului chiar și într'un ziar local, fără a provoca vre-o acțiune din partea direcțiunii spitalului. Fiind avizat Resortul Ocrotirilor Sociale despre situația deplorabilă și mortalitatea excepțional de gravă, constată prin comunicatele oficiale ale institutului, care sta sub conducerea directorului Dr. Pándy Kálmán, a trimis o comisie de anchetă, pentru stabilirea adevărului.

Prin cercetările minuțioase la fața locului, care s'au extins asupra locuinței și tratamentului bolnavilor, îmbrăcămintei și alimentației lor, asupra întregii administrații, controlând și în tregindu și datele prin declarațiile martorilor și privire în registrele spitalului, comisia și-a compus raportul constatrilor făcute, din care extragem următoarele fapte incorecte:

În tot decursul iernii, bolnavii au fost ținuți în odăi neîncălzite, chiar și în timpul gerului precedent. De aceea, temperatura în camere e rece, chinuitoare pentru bolnavi, aerul absolut stricat. Nu se aerizează, pentru a economisi din căldura ce o respiră și bolnavii. Alimentația e slabă, neîndestulătoare. Lapte nicicând nu se servește. Pâine se dă numai 270 gr. la zi. Mâncările în general fără răntaș, supă numai apă. Un aliment principal e sfecla. La cele 280 porțiuni arpăcaș fierț se dă un kgr. margarină drept grăsime.

Mizeria este tot atât de mare în ce privește și îmbrăcămintea. Albituri lipsesc aproape cu desăvârșire bolnavii, în sensul strict al cuvântului, numai piele și oase, sunt fără cămeși sau izmene. Murdari și goi, ghemuiți de frig, în camere neîncălzite, într'un aer inficiat, acești morboși grăbesc cu pașii repezi spre moartea ce li-o pregătește penitenciarul, numit spital. Să mai adaugem, că trec luni întregi, fără de a face baie bolnavilor, că păduchi și râie s'au incubat, și vom găsi în constatările înșirate aici, în fiecare aparte câte un motiv provocător al mortalității enorme.

Nu mai e surprinzător deci, că până când în anul 1913 numărul morților era 75 (9,2%), în 1914 de 108 (10,15%), în anul 1918 cu 21 mai mulți decât au intrat în spital în acest an, au murit total 255 pacienți. Aceste stări scandaloase, cari au dat pacienților nou intrați atribuția, necunoscută în țări culte, de candidați la moarte și au fost pe cale a transforma spitalul în morgă, au determinat măsuri energice de transformare.

Directorul Dr. Pándy Kálmán, care a fost vinovat conștient de toate neajunsurile descoperite în institut, a fost suspendat din funcție.

Se continuă cercetarea. În consecință se va aplica represiunea. Director în mod provisoriu este instituit d-l Dr. Révész Réla, care și până acum a stat în serviciul spitalului și în cercuri medicale se bucură de reputație bună. S'au luat cele mai grabnice măsuri de sanare. Pentru a îmbunătăți soarta și a promova însănătoșirea bolnavilor. Noua direcțiune va primi instrucțiuni pentru a face îmbunătățiri radicale.

Se va executa pe viitor un control efectiv și permanent, Direcțiunea fiind responsabilă pentru orice abuz sau neajuns tolerat, având a se adresa în toate cazurile de grabă și cu încredere Resortului ocrotirilor sociale, căruia, în afară de aceasta îi face rapoarte periodice despre situație.

Eliminând politica, rehabilitând principiile curat umanitare, desinteresate, în conducerea spitalului alienaților, nădăjduim a provoca în scurt timp o regenerare radicală.

Notăm, că spitalele ca și toate institutiile sanitare să ține de resortul tov. Ioan Flueraș, care după cum vedem deja a început să facă orânduială acolo unde este corupție în urma sistemului putred din trecut. Suntem siguri că poporul chinuit până acum nu se va înșela în tov. noștrii, cari fac parte din Consiliul Dirigent.

ȘTIRI.

.....

— România va fi despăgubită pentru cerealele confiscate de armatele inamice. S'au luat măsuri pentru constatarea cantităților de cereale aflate în stațiuni în momentul invadării lor de către armatele inamice, pentru stabilirea despăgubirilor convenite statului român și particularilor proprietari ai cerealelor.

— Reforma agrară în Basarabia. După ce în România s'au început lucrările pentru exproprierea și împroprietăria țăranilor, s'a luat dispozițiuni la fel și în Basarabia. Aici se vor expropria pentru a se distribui la țărani: toate domeniile coroanei, proprietățile statului, ale băncilor, mănăstirilor, bisericilor, ale semstvouurilor și ale tuturor instituțiilor publice și private, ale orașelor și comunelor urbane, ale tuturor supușilor străini. Ca proprietate a statului va rămânea numai 1 milion hectare pământ.

— Budapesta lângă granița ceho-slovacă. Linia de demarcație până unde au înaintat trupele ceho-slovace intrate în Ungaria pornește de la intrarea Dunării în fostul teritoriu ungar, merge de alungul Dunării până la gura râului Ipoly și de acolo până la pasul Uzsook. Budapesta se găsește numai la 35 klm depărtare de noua linie de demarcație, menită a fi viitoarea graniță a Ungariei spre Nord.

— Trenurile germane din Bulgaria vor fi ale României. S'a hotărât de acord cu aliații, ca toate locomotivele și vagoanele germane rămase în Bulgaria, să fie aduse în România și puse la dispoziția direcțiunii C. F. R. În acest scop s'au început la Giurgiu și Rusciuk lucrările necesare ca aceste locomotive și vagoane să poată fi trecute peste Dunăre. Ele vor fi aduse în țară cel mai târziu în 2 săptămâni.

— Marele vinovat. Maximilian Harden a declarat următoarele trimisului ziarului „Temp”: S'ar voi să se spună și să se creadă în Germania, că n'am fost înfrânți. E o eroare fiindcă înfrângerea a fost desăvârșită. Wilhelm II. e cauza directă a războiului și rămâne marele vinovat de-a nu fi împiedecat la vreme catastrofa. Acest om a otrăvit națiunea cu ideile sale inventând teribila minciună: Germania e amenințată.

— Granița între Transilvania și România fiind absolut deschisă, nu se mai percepe, pentru traficul de mărfuri și de călători, nici o taxă vamală. Până la stabilirea granițelor de Nord, spre Ungaria, actualele puncte vamale, vor percepe taxe numai pentru mărfurile de proveniență străină.

— Burgezia prigonește pe bolșevisti. Foia lui Clemenceu L'Hamme Libre scrie: Am deținut mai multe exmiși ai bolșevistilor din Berlin în teritoriul german ocupat de trupe franceze. Tribunalul marțial va judecă asupra lor. Dacă bolșevisti berlinezi ar mai continua cu agitație aliații vor cere estradarea șefilor bolșevistilor din Berlin.

— Aviz. Aducem la cunoștința tuturor celor, cari ni s'au adresat cu întrebări, cum și a întreg publicului nostru românesc, că „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” va scoate, în timp de apropiat Calendarul său pe an 1919. Calendarul este sub tipar, și va avea un cuprins interesant, de actualitate, provăzută fiind cu multe ilustrațiuni ale persoanelor marcante în noua viață ce se înfiripează a popor. rom. (Biroul „Asociațiunii”.)

Activitatea noastră.

Inițierea secțiunii din Deva. La adunarea de inițiere s'a ales următorul comitet: pres. Petru Salășan, vice-pres. Dionisie Pâr, secretar August Almășanu, not: r George Gili, cassar I. Nicolae Todor, cassar II. Petru Tocaci, controlori: Ioan Cherteș, Ioan Ghila, Ioan Duma, Mihai Stoica. În Comite: Alexandru Costea, Petru Muntean Ioan Todor, Petru Vinga, Petru Cherteș, Athanasiu Timariu, Carol Muntean, Carol Cozian, Robert Moldvai, Iosif Petca, Nicolae Pîrv, Mihai Mania. Secțiunea până acum numără 80 membri.

Pentru tovarășii din Sibiu. Membrii Secției române a partidului socialdemocrat, loc. sunt avizați că darea de partid se va cassa de cassarul secției G. Joandrea, în care Sâmbătă seara între orele 6—7, în localul ziarului „Adevărul” (intrarea prin curtea Tipografiei W. Krafft, Strada Orezului 10).

Fondul de agitație și al presei.

În zilele din urmă s'au primit următoarele sume:

Lista tov. Const. Folea, Strea-Cârțișoara:
Const. Folea 1 cor., Nicolae I. G. Vod 60 fil., Somson Coman, Ioan I. Banciu, Pavel Popa, Constantin Oltean, Paraschiva P. Budac, George Gl. Grovu, Andreiu Boeraș, Ioan Cârțan, Constantin Coman, Nicolae G. Banciu, Ioan Mardan, Iacob Căpățină, Istina G. Grovu, Const. Grecu, Ioan D. Gravu, Vartolomei Ghița câte 20 fil., dela mai muți neștiindu-le numele 3 cor. 20 fil. — Laolaltă

Colecta tovarășului Toma Ciora, Roșia: Nicolae Cenușa 7 cor., Toma Ciora 5 cor., Nicolae coroi, Irmie Cuda, Albert Pop câte 4 cor., Petru Cenușa, Pasc Husem Savastian Boia, Székely P. Sándor câte 3 cor., Benjamin Golgot, Emanuil Copil, Ioan Țura, Simion Lupu, Iosif Ciora, Aurel Hegnyán, Alexandru Vasincea, Ioan Vósi, Avram Petru, Gavrilă Rad, Almășan Sándor, Mignea Sándor, Vasile Boldos, Simion Devean, Ilie Cristian, Lőrincz Ferencz, Suba János, Nicolae Man, Kolesár Ferencz, Bogdan Emanuel, Borsicz János, Persán Miklos, Gerasim Cenușa, Kell István jun., Alexandru Floca, Molnár András, Vasile Roman, Teodor Sicoi, George Man, Teodor Toaderăș, Ioan Golgot, Țura János Iovița, Alexandru G. Morariu, Ioan Morariu jun., Székely János B., Mihail Morariu câte 2 cor., Iosif Morar, Ioan Negru, Gruber Benedek, Róvai József, Iván Szuba, Farkás Károly, Iosin Țura, Ștefan Țura, Székely Lajos, Mihailă Suciu, Vilmos Gruber, Schless Lipot, Nicolae Birău, Iosif Gal, Pál István, Pál Ferencz, Székely József, Pajer János, Dumitru Sándor, Petru Zlagman, Vasile Boila, George Avram, Bartha Sándor, Nicolae Păcurariu, Székely Dénes, Iosif Danciu, David Sándor, Dalia Iustian, Gruber Agoston, George Gurau, Botar Sándor, Déri Sándor, Furdai Sándor, Nicolae Jambor, Simion Jambor, Ekart József, Hebedian József, Ștefan Costia, Nicolae Merea, George Malia, Kell István, Ioan Onisie, Nicolae Onisie, Nicolae Posogan, Iancu Peci, Iosif Velega, Sabin Morariu, Avram Pripou, Constantin Nichita, Nicolae Morariu, Pál János, Székely Pál, Székely János jun., Székely János sen., Nicolae Șerban, Nicolae Golgot, Ilie Rad, Szilágyi Sándor, Zlagman Ferencz, Zlagman Sándor, Nicolae Jurka, Ioan Bogdan, Ioan Jurca Bucuman, Ioan Șoit, Ioan Jurca, Székely Sándor János, Nicolae Simuț, Basil Motora, Ștefan Fura, Bartha Albert, Botar Ferencz K., Suber Sándor, Alexandru Ciora, Botar Ferencz, Ștefan Hepedeș, Alexandru Jane, Gruber János I., Gruber Ferencz, Dénes Haizer, Gruber János V., Tomas Biró, Nic. Henzel, Cornya György, Traian Vasincea, Izidor Koch, Alexandru Corpadea, Kovács István, Gruber Sándor, Iviskan Sándor, Gruber Gy. B., Petru Nicora, Andel Păcurariu, Székely Samu A., Székely Lung Samu, Székely Lung Samu jun., Baic Sándor, Soi Sándor câte 1 cor., Ekart Sándor 60 fil., Zlagnean Ferencz, Nicolae Lepedeș câte 40 fil. — Laolaltă

Suma arătată în numărul trecut: 801

Total Cor. 821

Poșta Administrației.

E. Pleșa, Cristior. Scuză că am fost ocupați și nu putut aduce la îndeplinire dorința. Abon. a expirat 31 Dec. 1918. — *B. Schein, Heidering.* Abon. v'ă pirat la 30 Noemvrie 1918. Broșurile nu ne-a sosit. *V. Raica, Celea.* Foia v'am trimis-o regulat. Bani ne scrii nu i-am primit. — *M. Micu, Porumbacul.* Foia v'o trimitem regulat. Abon. expiră la 28 Febr. 1919. — *T. Sirb, Cecla.* Spui că n'ainte ai primit regulat, noi suntem convinși despre asta, însă trebuie știți că de-atunci s'a schimbat situația. De aici așez îți merge regulat. Cauza e poșta. — *G. Căldăan, chida.* Bani de cari ne scrii n'au sosit. Serie-ne că unde i-ai trimis? — *V. Han, Almașel.* Calendarul teanului îl poți căpăta dela Librăria W. Krafft, 8 Str. Orezului 10. Prețul 2 cor. 20 fil. Poșta 25 fil.

R. Cartarescu, Budini. Abonamentul l'am primit aici foia îți merge regulat. — *I. Comloșan Obéb.* Abonamentul d-tale dela front și-a expirat și ești în resp până la 30 Septemvrie cu 3 cor., iar dela Anul nou o vei primi regulat. Rugăm a ne trimite costul abo. *D. Nescu, Nagytapoly.* Abon. dela front a expirat 30 Noemvrie 1918. Ești în restanță dela 1 Ianuarie Foia o trimitem regulat. — *P. Opraesc, Kudjr.* Te găm scrie-ne să știm cum te iscalești Opraesc sau O Foia de aici îți merge la vreme.

Editor și redactor responsabil: TIRON ALBANI.

Tiparul tipografiei W. KRAFFT, Sibiu, Str. Orezului 10